

НИКОЛАЙ ХАЙТОВ
СЛУЧКА НА „ЛАТИНКА“

chitanka.info

Всяка заран към седем и тридесет отивам на спирка „Латинка“ и чакам автобуса за града. Сменяват се лято с есен, жълтеят листата и капят, отива есента, за да отстъпи на зимата, мени се окраската на гората, но моето разписание не се мени: в седем и трийсет аз съм на спирката! Идва пролетта, семената никнат и се превръщат в жита, развиват се пъпките в листа, но моето разписание не търпи никакво развитие: в седем и половина аз съм на „Латинка“! Чакам автобуса за града!

... Чакам автобуса на отиване. Чакам го и на връщане. Чакам го с надеждата да вляза. Чакам го с мечтата си да седна, но автобусите идват все по-пълни и препълнени, все по-натъпкани, защото кварталът ни се развива, животът в него се развива, промишлеността в него се развива, учебната мрежа се развива, развиват се кината, училищата, всичко се развива, само автобусната мрежа си остава една и съща. Може би и тя се развива, но — далече зад развитието на живота. Ето защо спирка „Латинка“ е винаги шумна, винаги препълнена с работници, служещи, ученички, пенсионери и всякакви други — чакащи, ча-а-а-акащи, ча-а-акащи хора... Дори ми е идвало наум да съчиня един шлагер за това чакане на автобусите и дори съм набелязал и текста. (Имитира се песента „Да можеш да чакаш“.)

*„Аз чакам, аз ча-акам,
аз чакам,
аз ча-а-а-акам!
Аз чакал съм и ще чака-а-ам.
Да можеш да чака-аш,
да знаеш да чака-аш,
да чакаш и траеш,
това е, това е,
това е съдба-а,
това е така-а-а-а-а.
Така-а-а-а-а-а-а.
Така-а-а-а-а-а-а,
точно така-а-а-а-а-а-а...“*

„Точно така“. Намислил съм и музиката на текста и когато има вече и текст, и песен, ще си чакам и ще си пея песента и няма да се тровя с въпроси: защо всичко се мени, всичко се върти, а тая работа така си седи? Защо, защо, защо?... И т.н.

Но защо всъщност ви разказвам неща, когато темата ми не е транспортът, а последното произшествие на улица „Латинка“? Защо? Ах, да, исках да ви разкажа именно за произшествието.

Това беше едно наистина необикновено произшествие, което развълнува всички волни и неволни негови свидетели, защото такива произшествия не се случват всеки ден. Случват се сблъсквания, скарвания (всеки ден), случват се препирни и надпреварвания... Падания дори, понякога, когато автобусът е препълнен, но такова нещо, каквото се случи онзи ден — такова нещо, бога ми, такова нещо не беше се случвало!

Всичко започна както обикновено. Когато аз отидох, в седем и трийсет, събрали се бяха вече на спирката около трийсет души (както обикновено) и чакаха кротко и мълчаливо идването на поредния автобус. Разтревожени лица, нетърпеливи погледи, гледане на часовници, тупане по замръзналата земя с премръзнали крака — изобщо всичко беше както обикновено. В такива случаи обикновено идва автобусът, пристигне след него втори, трети (напоследък не зная защо те се движат в композиция), хората се качват и заминават и всичко се оправя, но тоя път дали бариера някаква им беше препречила пътя, или снежна лавина се беше смъкнала от върховете на Драгалевци, колите упорито закъсняваха.

Заедно с това настроението на чакащите ежеминутно се влошаваше. Та, представете си: влизаш на работа, когато часът вече е минал, книгата за разписване — прибрана, дежурният те записва на дъската за „лоши прояви“, на събранията през неделата името ти не слиза от „сводките“ и докладите за вървежа на работата. Да не говорим какво би станало, ако закъснееш за влака. Там си вече съобщил да чакат, те чакали, мръзнали, не те дочакали, а ти вече се числиш в командировка. Числиш се, а си тука!

Между пътниците тая заран имаше няколко души професори, които закъсняваха за лекции, други отиваха на зъболекар (те се познаваха най-добре, защото притискаха с длани надулите се бузи), трети бързаха за училище. Няколко души пенсионери стискаха

празните си пазарски чанти и по лицето им се четяха тревожни мисли: „Кога ще отида, та кога ще се върна?“, „Ще мога ли да занеса хляба за обяда?“, „Няма ли да прегори маслото или детето да се опари, докато сваря картофи да купя?“

Да не говоря за моите тревоги, за последното предупреждение във връзка с моите „системни“, както ги квалифицираха, закъснения, за прозвището „рецидивист“, което чувам зад гърба си вече няколко пъти, и тъй нататък, и тъй нататък. Стрелките на часовника в такива минути не бързат, а прескачат цели междуцифрия. Докато гледах стрелката на седем и двайсет и пет — отскочи на осем без петнайсет...

Осем без петнайсет! Същото се беше случило и с часовниците на другите кандидат-пасажери. Хората, които чакат иначе кротко и търпеливо, взеха да шават, да говорят, да заекват, все по-често да извиват вратове наляво. Някои излязоха на средата на шосето, а две момчета от техническото училище се покачиха на една топола, за да видят идва ли автобусът. Изобщо в редиците на кротките иначе пътници настъпи необикновена тревога и напрежение.

Въпреки това автобусът не идваше. А стрелките бързаха ли бързаха! В осем без пет двамата ученици от тополата извикаха: „Идва-а!“

Долу редиците трепнаха, хората се събраха накуп, след това отново се разпиляха по протежение на шосето, всеки с надежда, че автобусът ще спре точно пред него. Ръцете здраво хванаха чантите, мъжете си нахлупиха шапките, за да не паднат по време на бурното качване, но — уви-и, както се казва в романите, оказа се, че туй, което бяха забелязали учениците, не било автобус, а камион. Камион, натоварен със слама на бали.

Камионът профуча, преплющяха веригите на колелата, пръснаха рядката кал и от надеждата на закъснелите хора остана само една воняща сиво-синя димна диря. Чуха се трагични възклицания на разочарование, неколцина тръгнаха пеша към града, други двама се затичаха към камиона с намерение да се хванат за каросерията, но камионът бързо изчезна и те останаха по средата на шосето в трагично недоумение: да продължават ли бягането към града или да се върнат?

Точно в тази минута, когато духовете бяха разклатени до дъно, разколебани, в тая минута на всеобщо крушение от върха на тополата долетяха отново ученическите викове:

— Идва-а-а-а! Иде-е-ее!

Идваше — да. Идваше автобус. Чуваше се, разбираше се по мотора, че това е действително автобус и дори не какъв да е, а шкода, т.е. автобусът, който се чакаше. Подаде се от гърбината на шосето червеният автобусен покрив, появиха се прозорците и след миг изскочи пред очите на слисаните, чакащи хора цял автобус, новичък и пресен, само че... не беше нашият, а служебен автобус на ТАБСО...

Едно „аха“ на разочарование и отчаяние се изтръгна моментално от всички гърди и всички се дръпнаха назад, за да не ги опръска летящият празен автобус... Защото кой е виждал някога служебен автобус да спре на обикновена спирка, за да вземе пътници? Кой? Никой не беше виждал и никой не очакваше, че такова нещо може да се случи, и то на никому неизвестната спирка „Латинка“.

А то се случи. Пред очите ми! Автобусът профуча, мярна се синята униформа на младия шофьор, който погледна чакащите хора и схванал тежкото им положение, намали бързината. Автобусът спря на двайсетина крачки. Никой от чакащите не тръгна към него. Защото никой не повярва, че той спира заради тях. Тогава шофьорът се подаде на прозорчето и викна:

— Хайде де! Докога ще ви чакам?

Чакащите трепнаха и се втурнаха изведнъж към празния служебен автобус — невярващи на очите си, смутени и зачервени, те започнаха бързо да го пълнят. Шофьорът търпеливо дочака всички да се качат и даде газ. Вратите се затвориха и един щастлив автобус се понесе по шосето към града, един автобус с усмихнати, спасени хора, които се споглеждаха с грейнали очи, слисани от неочаквания „жест“ на младия човек в „прясна“ тъмносиня униформа.

Слисването беше толкова неочаквано, че към Телевизията всички замълчаха. Говореха само усмивките. След това хората се окопитиха и един възрастен мъж в голф попита загрижено шофьора:

— Няма ли, момче, да ти се карат?

— Ако ме видят — да! — отговори младежът, обърнал се за миг и всички видяха едно обветрено лице с упорито чело и сини усмихнати очи.

— Браво бе, човече-е! — провикна се някой от задните седалки. — Браво бе!... — Той искаше още нещо да каже, но вълнението го задави и млъкна.

— Обърнете се пак! — обади се някакво момиче.

— После — отвърна младежът, — като спрем.

— Гледай ти — въздъхна един от пенсионерите. — Имало, значи, и такива! — Той свали очилата, обърса ги и пак ги сложи, за да види по-добре необикновенния шофьор.

Междувременно колата влезе в града и спря на последната спирка. Хората заслизаха, но никой не си отиваше. Струпаха се до будката на шофьора. Няколко души едновременно благодаряха:

— Много сме ви благодарни!

— Да сте жив!

— Как се казвате? — попита един от пътниците и извади бележник, за да запише името на шофьора.

— Защо пък ви е моето име? — попита младежът.

— Не за лошо бе, другарю, за да ви благодариме писмено! — поясни човекът с бележника, но младежът махна с ръка.

— Абе — карай! Пиши там — „шофьор от ТАБСО“ и готово! — Той понечи да освободи спирачката, но една жена вдигна ръка и викна:

— Моля!... За минутка!...

Тя пошепна нещо на момичето, което бе до нея, и двете хукнаха през моста към съседната цветарница. Досетил се какво става, младият човек понечи отново да тръгне, но хората минаха пред колата и той беше принуден да спре. Струпването на хора привлече минувачите по улицата и навалицата около малката червена шкода започна да се увеличава с всяка секунда. Любопитните очакваха да видят произшествие, скарване, сбиване, раняване или нещо подобно, а виждаха една кола с един униформен, зачервен от смущение младеж в нея, обиколена от щастливи хора, които се усмихваха и чакаха.

Скоро жените и мъжете излязоха от цветарницата и понесли по една саксия с цветя, тръгнаха с бързи стъпки към колата.

— Слезте малко... Моля ви!... — обади се някой и отвори церемониално вратата на кабинката.

Младежът се поколеба, но слезе. Момичето и жената приближиха и му подадоха саксиите. Той сложи една в колата, а другата остана в ръцете му. Някой изръкопляска и буря от ръкопляскания екна на площада, размесена с викове: „Благодариме!“ и „Браво!“ Жената приближи и целуна шофьора по челото. Хванал

саксията в ръце, притиснат до колата, виновникът на тая сцена не можа да се противопостави.

— Хайде и момичето! — предложи някой.

— Целувай от името на всички! Целувай, целувай! — разнесоха се насърчителни викове.

Момичето се приближи, повдигна се на пръсти и зачервено до ушите целуна „шофьора от ТАБСО“. Момчето отвърна на момичето, а след това бързо се обърна, влезе в кабината и помахвайки с ръце на благодарната публика, бавно потегли по пътя си съпроводен от възгласи „довиждане“, „на добър час“ и „браво“!

— Какво, какво е станало? — питаха новите любопитни.

— Някакво сблъскване — обясни един „осведомен“.

— Пак ли бе — започна някой да опява, — пак ли бе! Стига с тия произшествия!

Всички тръгнаха да се разотиват. Само човекът с бележника остана. Вперил късогледите си очи в бележника, той записваше с треперливия си почерк: „Шофьор от ТАБСО. Едно щастливо произшествие“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.